M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.
Ser. 1143

Title: Sandhya along with Bhashya

1143

Complete

C

		Sandhya along with Bhasya	Title
			Author
			Editor
		Samvat 1686	Year, Vols.
S/c			Publisher
1143		Bhimji Bhatt	Remarks [illegible]

।पतये
यस्तु दश
तेषां
पञ्जगतं
।देवता
मामन्युश्च
स्यः क्रोध
नितेभ्यः
पेभ्यो रक्षं
द दपसं
उपलं

यः सविता सर्वेषां प्राणिनां अंतर्यामी तया प्रेरयिता च स्वस्वकर्मसु । अथ सर्वस्य सवितानोऽस्माकं धियः
ति कर्मनामा धर्मादिविषया बुद्धिः धार्वो प्रत्यादयात् प्रेरयति । तस्य वितुर्देवस्य आनिमतदाहं सर्वे

हिः धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ ॐ आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥
ॐ सूर्यश्च मामन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः । पापेभ्यो रक्षन्तां । यद्रा
त्र्या पापमकार्षं मनसा वाचा हस्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना रात्रिस्त
दवलुम्पतु । यत्किंचिद् दुरितं मयि इदमहं माममृतयोनौ सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि

कृतेन कालेन हेतुनाम नाम्नापरद्रोहचिंतनादिवा वा पराद्दासंबन्धपला पादिह स्तो... धा
त्म परताडनादिपद्भ्यां चतुरं उमरणादित्रेण उपच हाणादिशिश्नानें द्रेव निषिद्धकाल स्त्री गमन
दि एतत्कारि कं पापं तत्र्या पलं छिन्नतां । ... एव अवज्जी पतु । विनाशयतु । तर्हि भिन्नायिह वर्जन्मं
विरुद्ध... ते ला कर्मला अप च मी ... ते तद्ध्य व ... पतुः इदमहं यत्किंचिन्नामि । एवं मां अमृतयोनौ

कर्मनिधाति
सर्वस्य दीपयिभ
तशोसृजस्य
...स्थानस्यवा
तत्र वेदवेदां
तज्ञविदां न
र्गः पापजना
...गस्तेनो
यं धीमहि
...यामदू
...वा का...
...दंत...
एवं व
।३४

समारूढाक्षवहस्ता ऋग्वेदसहिता। साब्रह्मदेवत्या छायाह्वा वरदीदे
वीधदारे ब्रह्मवादिनी गायत्रीछंदसांमाता ऋग्वेदमुखी ब्रह्मायानीन
मास्तुते। ॐ अपहता असुरा रक्षांसि वेदिषदः। ॐ भूः। ॐ भुवः। ॐ
स्वः। ॐ महः। ॐ जनः। ॐ तपः। ॐ सत्यं। ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीम

ह इंद्रस्त्रिष्टुप्स त्व्यंकत्र्यापा विश्वेदेवा जगती। ॐ तत्सवितुरित्यस्य मंत्रस्य
विश्वामित्र ऋषिः सविता गायत्री छंदः। गायत्र्याः शिरसो ब्रह्मा ऋषिः। अ
ग्निर्वायुसूर्या देवता छंदोहीनं यजुर्यतः प्राणायामे विनियोगः। ॐ हृ
र्वाह्लि ॐ यासं गायत्री। कौमारी रक्तांगी रक्तवाससा ॐकारसहिता। हंसस्कंध २

याय नमः। ॐ वरेण्यं शिरसे स्वाहा। ॐ भर्गो देवस्य शिखायै वौषट्। धीमहि कव
चाय हुं। धियो यो नः। नेत्राभ्यां। प्रचोदयात्। अस्त्राय फट्। शास्त्राय नमः।
ॐ न्हू विश्वामित्रो गायत्री। नुवोजमदग्निर्वायुदक्षिणकूर्चः। नारद्वाजः स्वार्यो
नुष्टुप्। महः गोतमो बृहस्पतिर्बृहती। जनोः त्रिर्वरुणः पंक्तिः। तपो वसि

महीधरं मध्यमायां कृष्णकेशवमनामिकायां त्रिविक्रमं कनिष्ठिकायां च विष्णुं चक
रमध्ये तु माधवं। एवं नमस्कारं तं न्यासं विदुर्बुधाः। ॐ न्हूः पृज्ञां नमः। ॐ नुवो जानुभ्यां
नमः। स्वः गुह्यस्थानाय नमः। ॐ महः नाभिमंडलाय नमः। ॐ जनः उरसे नमः। त
पो ग्रीवा कंठाभ्यां नमः। ॐ सत्यं शिरवायै नमः। कवचो वंषं ब्रह्मा। ॐ तत्सवितुर्हृद २

विष्णु व्यापको देवः यदिदं स्थावरं जंगमात्मकं जगद्विश्वं तदंतर्यामितया विक्रमते व्याप्नोति पदं पृथिव्यां त
रिक्षं दिवि त्रेधा निदधे निधत्ते अयं पृथिव्यां अग्निरूपो अंतरिक्षे वायुरूपेण दिवि सूर्यरूपेण पदं स्थानं त्रे
धा निदधे ज्ञानाय एवं निहितं पदं [illegible] अस्य विष्णोः पांसुरे पांसुले धूलियुक्ते [illegible] मिवसस्य गुप्तं वि
दं विष्णुरित्यस्य मंत्रस्य मेधातिथिऋषिः विष्णुर्देवता गायत्री छंदः मार्जने
विनियोगः ॥ ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा निदधे पदं ॥ समूढमस्य पांसुले ॥
ॐ पृथिवी त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ॥ त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु
चासनं ॥ ॐ आत्मा गच्छागच्छ आत्मा इमासनं ॥ ॐ अंगुष्ठानेनैव गाविंदं तर्जन्यां
हे पृथिवि इति च या [illegible] सप्तलोकाः धृताः त्वं कूर्मशेषरूपेण विष्णुना धृता [illegible] देवि [illegible]
धारय चापवित्रं [illegible]

तस्नानाचनः सर्वावस्थां गतोऽपि [illegible] मैथुनादिकं वस्त्रात्रान्नोपि स्नात्वा [illegible]
[illegible] वति

॥ श्रीसूर्याय नमः ॥ ॐकारस्य ब्रह्मा ऋषिः अग्निर्देवता गायत्री छंदः सर्वकर्मा
रंभे विनियोगः ॥ ॐ अपवित्रः पवित्रो वा इति वामदेवो विष्णुरनुष्टुप् मार्जने विनि
योगः ॥ ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोऽपि वा ॥ यः स्मरेत् पुंडरीकाक्षं स बाह्याभ्यं
तरः शुचिः ॥ यः अपवित्रः आचमनस्नानादिहितः पुंडरीकाक्षं विष्णुं स्मरतो [illegible]

हे आपः हि निश्चितं पापघ्ना यानो ऽस्माकं मयोभुवः सुखस्य भावयित्र्यः स्थ तास्त्वं यतः ॥ अस्माकं ... सुख
नामतो यूयं नः अस्मान् ऊर्जे रसाय बलाय वा ऽगितिरन्नाय दधातन धत्त किं महे
महते रणाय रमणीयाय ... दर्शनाय ॥ ७२
॥ आपो हि ष्ठेति नवर्चस्य सूक्तस्य सिंधुद्वीप ऋषिः आपो देवता ॥ आद्या गा
यत्री छंदः पंचमी वर्द्धमाना सप्तमी प्रतिष्ठा अंत्ये द्वे अनुष्टुभौ मार्जने
विनियोगः ॥ ॐ आपो हि ष्ठा मयो भुवस्ता न ऊर्जे दधातन ॥ महे रणाय चक्ष
से ॥ १ ॥ यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयते ह नः ॥ उशतीरिव मातरः ॥ २ ॥
~~[illegible]~~ हे आपः वो युष्माकं शिवतमः अतिशयेन सुखकारी
रसो ... तस्य हि द्वितीयार्थे षष्ठी ॥ छांदसत्वात् तं नः अस्मान् इह मनुष्यलोके भाजयत ॥

तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ । आपो जनयथा च नः ॥ हे आपः वयं त
स्मै रसाय नं रसं अरं अत्यर्थं गमाम प्राप्नवाम । यस्य रसस्य क्षयाय निवासस्य
यमां जिन्वथ प्रीणयथ च अन्यत्रानः अस्मान् जनयथ उत्पादयथ ॥
छ॥४ शं नो देवीरभिष्टये । आपो भवंतु पीतये । शं योरभि स्रवंतु नः ॥छ॥
देव्या आपः देवीः देव्यः द्युतिमत्यः शं सुखं अभिष्टये आभिमुख्येन सुखप्राप्तये पीतये पानाय
भवंतु । अपि च शं रोगाणां शमनं । योः भयानां पृथक्करणं पश्चात् भवति । तथा नो अस्मान्
स्रवंतु । अभि सिंचंतु ॥छ॥ ४१

आपः वार्याणां वारणीयानां संजनीयानां क्षयानां ईशानाः ईश्वराः चर्षणीनां मनुष्याणां क्षयंती ।
अपि च ताः आपः भेषजं मह्यं याचामि । कस्मात् । अप्सु मे सोमो अब्रवीत् अंतर्विश्वानि भेषजानि ।
अंतः । उदकामध्ये विश्वानि भेषजानि । अवधानि अग्नि
॥ ईशाना वार्याणां क्षयंतीश्चर्षणीनां । अपो याचामि भेषजं ।छ॥ आपः पृ
णीत भेषजं वरूथं तन्वे मम । ज्योक् च सूर्यं दृशे ॥छ॥ हे आपः मम तन्वे श
रीराय वरूथं मा गात् इति वारकं कवचयुक्तं भेषजं भेषजान्तरं समापृ
णीत पूरयत ॥ इदमापः प्र वहत यत्किं च दुरितं मयि । यद्वाहमभिदुद्रोह ।
मयि दुरितं दुःखेन याते आप्यत इति दुरितं कष्टं तदपि प्रवहत ता वा । यद्वा शेप उतानृतं ॥
अन्यत् । अहं अभिदुद्रोह । आभिमुख्येन द्रोहं करोमि । यां अन्यत्
चिंप नीदहं ऊहे । अनृतं पशापाउता पिवा अनृतं वल्लि । तते द्रोहादि सर्वं पापं प्रवहत ॥८॥

॥ऽपापोऽपघान्व(वा)रिषंरसेन समगन्महि। पवस्वानग्नऽआगहि तं मा संसृ
ज वर्चसा। हेऽपापः ऽघहं तव प्रसादात् ऽन्वचार्षं संध्यादीनि कर्मा
णि ऽनुचरामि। करोमि। यतो नवद्रासन वयं समगन्महि। सेयता ऽग्ने
म। हे ऽग्ने ऽप्क्षो जातस्त्वं पयस्वान् उदकवान् ऽआगहि। आगच्छ। तं मा मां वर्च
सा न संसृज स्या। दिवानक्तं। वसस्तुषीः तरेणा कस्कृत् इमा देवीर वसेकुवो ऽपहि॥ छ॥ ॥

ऽआपो देवी ऽग्नेरक्षणाया ऽआहुवो ऽपा ह्वयामि। किल्बिषणात दपसः सा
कर्मो प्रविस्रवंती। दिवानक्तं च ऽआह्ला त्वं वरेण्यं संत्तजनीय कर्मन युक्ताः।
१०॥छ॥ त्वं तं चेति त्र्यचस्य मधुच्छंदसः ऽघमर्षण ऋषिना वरुण्दै देवता।
ऽनुष्टुप् छंदः। उदकोत्प्रक्षेप विनियोगः॥ ऋतं च सत्यं चाभीद्धा

१७

[illegible] ... तपसः अधि परितप्तो मानसं यथार्थं ... अकंप ...
... यथर्मजातं समुद्भीयते। सर्वं ... तद्रात्रसहितो जायते। उदपद्यत। ततो ...
... ततः समुद्रः अर्णवश्चावन्‌ समुद्रादर्णवादधि। अर्णवतः समुद्रात्‌ अपारादसंवत्सर ... आदि। ...

तपसोऽध्यजायत। ततो रात्र्यजायत। ततः समुद्रो अर्णवः। समुद्रादर्णवा-
दधि संवत्सरो अजायत। अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी।
सूर्याचंद्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत्। दिवं च पृथिवीं चांतरिक्षम-
थो स्वः॥ ॐ भूर्भुवः स्वः। ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि। धियो
धाता सर्वस्येशानो यथापूर्वं सूर्याचंद्रमसौ अकल्पयत्। ... दिवं पृथिवीं अंतरिक्षं
... सर्वस्य ... पुनः कल्पयत्। ॐ ३ द ... १

स रणे पुग
पूर्वं तैः अ
जो अजायत।
अहोरात्रा
णि विदधद्
ऊर्वन
मिषतस्य
मानस्य
...स्य स
...जी

मेषरनि
पञ्चश्लोक

... तानि गुहायां ... पापमिति ... याप ...
हे पापः ... निपरिपक्व ... मोहापनयनेन करोति। यः ...
... तस्मान पितथा विश्वतः करोति। ह ... रूपो ... ३१

योनः प्रचोदयात्। ॐ आपः पचति भूतानि गुहायां रूपो नमः ...
वं यज्ञः। वं ब्रह्मा। वं विष्णुः। वं वषट्कारः। ॐ आपो ज्योती रसोऽमृ-
तं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम्। एतत्य ... आपए वा॥ ॥ गायत्र्या ...

४४ केतवः प्रज्ञापकाः किरणाः । प्रत्यंतवेदां तं वेदप्रसिद्धं सूर्यं उद्वहंति। ऊर्ध्वमेव प्रापयंति॥ किं जातवेदसं
जातवेदसं। जातानि भूतानि वेत्तीति जातवेदाः। यद्वा जातं वं विद्यत इति जातवेदाः। जातं वेदो धनम
स्येति जा०। यद्वा जातविद्यो जातप्रज्ञानो जातवेदाः। देवं प्रकाशमानं। दृशे दृष्टारं वा। किमर्थं विश्वाय दृ
शे॥ सर्वमसौ दर्शनाय॥ उप
दे पः॥ स्वीक्रि अंगुजीर॥ सूर्योपस्थानमंत्रः॥ उदु त्यं जातवेदसमिति त्र
योदशर्चस्य सूक्तस्यास्य प्रस्कण्व ऋषिः सूर्यो देवता गायत्री त्रिष्टुप्
न्नः। अंत्यस्तृचो रोगघ्नः। अथ उपनिषत्। अंत्यो द्वर्द्धश अनुष्टुभः। सूर्योपस्थाने
विनियोगः॥ उदु त्यं जातवेदसं देवं वहंति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्यं॥

अर्द्धर्चः वाक्
करीत एवौ
एकपाद्ध
पादपि॥

विश्वाय दीव्याज पेयस्वान॥

२ विश्वचक्षसे विश्वस्य द्रष्ट्रे । नाय सूराय सूर्याय अहं स्तुतिं करोति। यस्मिन् सूरे उदिते ... तान
के नक्षत्राः अक्तुभिः सह अपयंति नश्यंति कृत्वा इव तायवो यथा त्येन तायवश्चक्रस्थरः अस्तिद्धा चौराः नश्यंति तद्वत्

अप त्ये तायवो यथा नक्षत्रा यंत्यक्तुभिः। सूराय विश्वचक्षसे॥२॥ अदृश्रन्न
स्य केतवो वि रश्मयो जनाँ अनु। भ्राजंतो अग्नयो यथा॥३॥
अस्य सूर्यस्य केतवः प्रज्ञापकाः रश्मयः किरणाः जनान् अनु जनान् प्रति पृथक्पृथक् अदृश्रं विशेषे
ण अदृश्यंत। केव भ्राजंतो अग्नयो यथा दीप्यमाना अग्नयः सर्वैर्दर्शनीयाः। उ। उप। नी उप

तरणिः उपासकानां पापेभ्यस्तारयिता। सत्वं ज्योतिष्कृदसि ज्योतिषां कर्तासि स्वयं वा ज्योतिषां कर्तासि
विश्वं सर्वं रोचनं दीपनं यथा भवति तथा आभासि समंतात् दीप्यसे॥४॥ प्रत्यङ्ङु॥ त्वं देवानां विशः प्र
जाः प्रत्यङ्ङुदेषि मानुषान् उदयं करोषि। स्वर्दृशे स्वः स्वर्गं द्रष्टुं सर्वदर्शिनाय विश्वं प्रत्यङ् सर्वं विश्वं स्वः स्व उदेषि॥५॥

तरणिर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृदसि सूर्य। विश्वमाभासि रोचनं॥४॥ प्रत्यङ् देवानां विशः प्रत्यङ्ङुदेषि मानुषान्। प्रत्यङ् विश्वं स्वर्दृशे॥५॥ येना पावक चक्षसा भुरण्यंतं जनाँ अनु। त्वं वरुण पश्यसि॥६॥

हे पावक हे शोधक हे वरुण अनिष्टनिवारक सूर्य येन चक्षसा दर्शनेन मनुष्यान् अनु रतं
गच्छंतं रश्मिसमूहं पश्यसि। तं वयं स्तुमः॥६॥

हे सूर्य त्वं द्यां वेषि द्युलोकं विशेषेण गच्छसि पृथिवीं च रजः अंतरिक्षं ज्योतिर्वा व्येषि
किं कुर्वाणः अक्तुभिः रात्रिभिः सह अहानि मिमानः निष्पादयन् जंतून् अर्थात् जन्मानि जातानि भूतानि पश्यन्

वि द्यामेषि रजस्पृथ्वहा मिमानो अक्तुभिः। पश्यन् जन्मानि सूर्य॥७॥ सप्त त्वा हरितो रथे वहंति देव सूर्य। शोचिष्केशं विचक्षण॥८॥

हे सूर्य देव विचक्षण विशेषेण ख्यापयितः सप्त सप्तसंख्याकाः हरितः रथे रंहणशीले गमनशीले त्वां वहंति। प्राप
यंति। किं लक्षणं त्वां शोचिष्केशं केशाः केशस्थानीयाः किरणाः ते तं अयुक्त सप्त शुंध्युवः सूरो नप्त्यः
नप्त्यः ताभिर्याति स्वयुक्तिभिः। सूरः सूर्यः स सप्त रंहणशीलाः शुंध्युवः शोधकाः सुरभ्यः अश्वाः अ
युक्त। किं लक्षणाः रथस्य रंहणस्य गमनशीलस्य मंडलस्य न पातयंत्यः नप्त्यः तां दशोनिगले

स्वयुक्तिभिः तैः स्वयोजनशीलैः स्वकीयाभिः तं वयं स्तुमः॥९॥

वयं ज्योतिः सौरं तेजः तमसः अंधकारात् उत्तरं ऊर्ध्वं तत्तरं पश्यंतः उदगन्म आगताः ऊर्ध्वं ... स्म ... अगन्म
देवत्रा देवेषु मध्ये देवं दानादिगुणयुक्तं सूर्यं उत्तमं ज्योतिः परब्रह्मस्वरूपं अगन्म प्राप्ताः (प्राप्नुयाम)

उद्वयं तमसस्परि ज्योतिः पश्यंत उत्तरं। स्वः पश्यंत उत्तरं देवं देवत्रा सू
र्यमगन्म ज्योतिरुत्तमं ॥१०॥ उद्यन्नद्य मित्रमह आरोहन्नुत्तरां दि
वं। हृद्रोगं मम सूर्य हरिमाणं हरिमाव्याधिं तं नाशय ॥११॥ १०

हे मित्रमहः प्रमीतेर्मरणात् त्रातारः समर्थं तेजोयुक्तं ~~हरिमाणं ... नाशय~~ यद्वा हे सूर्य अद्य अस्मिन्
काले ... नु दिवसे उद्यन् उत्तरां दिवं आरोहन् मम हृद्रोगं नाशय। च अन्यत् हरिमाणं हरिमा व्या
धिः तं नाशय। ७

हे सूर्य च अस्मात् मे मम हरिमा ... व्याधिः शुकेषु पक्षिषु रोपणाकासु सारि
कासु दध्मसि वयं दध्मः। आरोपयामः। अथो हारिद्रवेषु हरिद्रवर्णेषु मे
मम हरिमाणं सर्वोपि ... व्याधिं वयं नि दध्मसि। निदध्मः। निश्चयेन स्थापयामः।

शुकेषु मे हरिमाणं रोपणाकासु दध्मसि। अथो हारिद्रवेषु मे हरिमाणं
नि दध्मसि ॥१२॥ उदगादयमादित्यो विश्वेन सहसा सह। द्विषंतं म
ह्यं रंधयन्मो अहं द्विषते रधं ॥१३॥ तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्च

अयं आदित्यः अदितेः पुत्रः सूर्यः विश्वेन समस्तेन सहसा बलेन सह उदगात् उदयं प्राप्तः।
किं कुर्वन् ... द्विषंतं ... मह्यं रंधयन् ... अहं सूर्यप्रसादात् ...
... ॥१३॥ ७२ ३

तत्रैव देवानांप्रसिद्धंचक्षुः प्रकाशो देवहितं देवतानांहितकारि शुक्रं च ज्वलं। ज्योतिर्मयं उच्चरत्
उद्गच्छत् तावयं शरदः शतं अधिकं जीवेम दिवाः संततः पश्येम। इच्छाशरदः शतं जीवेम। १४

त्। पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः शतं। सविता पश्चात्तात्।
सविता पुरस्तात् सविता उत्तरात्तात् सविताधरात्तात् सविता नो रा
सतां दीर्घमायुः।१०॥ अथ गायत्रीजपः। ॐ नम आदित्याय नम आदित्याय॥ ११
अस्माकं सविता पुरस्तात्। सविता अस्माकं उत्तरात्। सविता अस्माकं अधरात्।
अस्माकं सर्वस्मिन् प्रदेशे सविता रक्षतु इत्यर्थः। नोऽस्मभ्यं सविता सर्वताति सर्वेषां विस्तारे
रुवतु। प्रेरयतु। सविता नः अस्माकं दीर्घं आयुः रासतां॥ ३१३५॥

नम आदित्याय। ॐ घंतं त्वादित्यान्हदियासी। गायत्र्या गायत्री छंदः।
विश्वामित्र ऋषिः। सविता देवता देवता देवता। गायत्रीमंत्रजापे
विनियोगः। ॐ भूर्भुवः स्वः। ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात्। जप १०८। अशक्तौ पुरत १०॥ गायत्रीजा
पेन भगवान् श्रीविष्णु नारायण प्रीयतां॥ सर्वोक्त संध्या समाप्तः॥ छ॥

मध्यान्हसंध्याभिरक्षतु ॥ ॐ विष्णुः ॥ ३ ॥ हरिः ॥ ३ ॥ ॐ नमो भगवते श्रीवासुदेवा
य ॥ पूर्ववत् ॥ ॐकारस्य देवी० अपवित्रं वा ॥ इदं विष्णु ना पृथिवी ते० ॐ अंगुष्ठा
ॐ नमः पादयोः ० पूर्ववत् ॥ ॐ मध्याह्ने तु या संध्या सावित्री युवा नाम श्वेतांगी
श्वेतवाससा ॥ ॐकारसंहिता ॥ वृषभस्कंधः समारूढा ॥ त्रिशूलहस्ता यजुर्वे
द संहिता सा ब्रह्मदेवत्या आयाहि वरदा देवी त्र्यक्षरे रुद्रवादिनी सावित्री १२

छंदसां माता यजुर्वेदं पुस्तकी रुद्रयोनी नमोस्तुते ॥ ॐ अपहता असुरा रक्षांसि
वेदिषदः ॥ ॐ नमः ॥ पूर्ववत् ॥ वार ॥ ३ ॥ आपः पुनंत्वित्यस्य मंत्रस्य वामदेव ऋषिः
आपो देवता ॥ अनुष्टुप् छंदः आचमने विनियोगः ॥ ॐ आपः पुनंतु पृथिवीं पृ ग्रहेपवीं ॐ
थिवी पूता पुनातु मां ॥ पुनंतु ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्मपूता पुनातु माम् ॥ यदुच्छिष्टमभो नाॐ ॥
ज्यं मा आपः पृथिवीं पुनंतु पृथिवी शाठः शारीरवाची ॥ शारीरं पुनंतु पृथिवी पूता ॐ
वीनी शारीरं रिलं पुनातु ॥ ब्रह्मणस्पतिः शराउ पः पुनातु ॥ यदुच्छिष्ट अज्यं यद्वा दुश्चरितं मम
तं सर्वमोच वे पोसतो ॥

त्यं यद्वा दुश्चरितं मम॥ सर्वं पुनंतु मामापो हस्तं च प्रतिग्रहं॰ स्वाहा॥ ॐ न्यू॰ ॐ आ
पो हिष्ठा॰ ॐ आपः पयन्ती॰ ॐ न्यू॰ पुनंतु॰ पद्लोप॥ ॐ ऋतुं त्यं॰ हर्वेवत॥ गाय
त्री उपस्थान॥ ध्यानकर्मे यधम समाप्त॥ अपराह्ने संध्याकाले प्रयुते॥ ॐ विष्णु॥२॥ नमो
भगवते श्रीवासुदेवाय॥ ॐकारस्य देवी॰ प्रह्म दैवतं॥ अपवित्र॰ इदं विष्णुः॥०॥ १२
पृथिवी ते॥०॥ न्यू॰ पादयोः॥०॥ श्री गुष्ठा॰॥ अपराह्णे तु या संध्या सावित्री पुनाम्ना

सरस्वती कृष्णा लक्ष्मी गोत्र स्वस्तिवासमा॥ ॐकारसहिता॥ गरुड स्पृष्टं समारूढा॥ चक्र
हस्ता सामवेद उदाहृता॥ सा विष्णुदेवत्या॥ आयाहि वरदा देवी सर्वरक्षरे वि
ष्णुवादिनी सरस्वती छंदसां माता सामवेद मुखी विष्णुयोनी नमोस्तु ते
ॐ अपहता असुरा रक्षांसि वेदिषदः॥ ॐ न्यू॰ प्राणायाम॥३॥ नाकस्य इति न्या॥

वुं ॐ अग्निश्च एमंत्रेरे ॥ अंजुली नरी प्राशीए ॥ ॐ अग्निश्च मा मन्युश्च मन्युपत
यश्च मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षंतां यद्‌ह्ना पापमकार्षं मनसा वाचा ह
स्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना अहस्तदवलुंपतु यत्किंच दुरितं मयि इदमहं मा
अमृतयोनौ सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा ॥ व्याख्यान पूर्ववत् ॥ अग्निरिति १४

विशेषः ॥ मार्जन आपो हिष्ठा मंत्रेण ॥ ऋतं च सत्यं मंत्रेण आ नासिका अंजुलीरा
षीन लीश ॥ आपः पुनंतु ए सर्वं नु पूर्ववत् ॥ गायत्र्या तं अंजुली ३ पश्चमेनार्घ
२ ॥ पछे उपस्थान मंत्र सघला ॥ प्रति तिष्ठं तं त्वादित्यानु प्रतितिष्ठा री अप
पराले विशेषः ॥ गायत्री जप १०८ ॥ रात्री ॥ अपपराल सीध्या समान ॥ पूर्वोक्त सूर्यने

नमस्कारकरवानोमंत्रः॥ ॐबण्महाँ असिसूर्यबडादित्यमहाँ असिमहस्तेसतोमहि

मापनिष्टमम्ना देवमहाँ ॐ असि। श्रीसूर्यायनमः॥ त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिंपुष्टिवर्द्ध

उर्वारुकमिवबंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात्॥ श्रीमहारुद्रायनमः॥ ॐपुनर्मामयी १५

विद्रियंपुनरायुःपुनर्भगः। पुनर्द्रविणमैतुमा पुनर्ब्राह्मणमैतुमा। पुनर्मनःपुनरा

त्मा मआगात्पुनश्चक्षुःपुनःश्रोत्रंमआगात्वैश्वानरोअदब्धःस्तनूपामेमनोद

तस्यवेकेउरस्वाहा॥ श्रीसूर्यायनमः। सविताभ्योनमः॥ यज्ञपुरुषायनमः॥ एषो उ

षा अपूर्व्याव्युच्छतिप्रियादिवः। स्तुषेवामश्विनाबृहत्॥ ॐ नमोदेव्यैमहादेव्यैशि

वायैसततंनमः। नमः प्रकृत्यैभद्रायैनियताःप्रणताःस्मताम्॥ श्रीत्रिकालवतीभ्योनमः।

इतिश्रीसनातनसंध्यासमाप्तः॥ शुभंभवतु॥ श्रीरस्तु॥ ॥छ॥ ॥श्री॥छ॥ ॥ १६

संवत १८[illegible]वर्षेचैत्रशुदि ७ [illegible] लिख्यपीतं शुक्लजीमहीचंद्र [illegible] पठनार्थं॥ ॥